

Ärendenummer
TRV 2024/26730
Motpartens ärendenummer
Fö2024/00496

Dokumentdatum
2024-05-27

Konfidentialitetsnivå
1 Ej känslig

Mottagare
Försvarsdepartementet
fo.remissvar@regeringskansliet.se

Kopia till
Diariet
Gd-sekreterare
Webb- och projektstöd

Remissvar avseende delbetänkande Nya regler om cybersäkerhet (SOU2024:18)

Sammanfattning

Trafikverket har tagit del av betänkandet och lämnar följande svar på utredningens förslag.

Utredningen är gedigen och i allt väsentligt väl genomförd. Trafikverket tillstyrker utredningens förslag om hur Europaparlamentets och rådets direktiv av den 14 december 2022 om åtgärder för en hög gemensam cybersäkerhetsnivå i hela unionen (NIS2-direktivet) ska införlivas i svensk lagstiftning med vissa synpunkter enligt nedan.

Myndigheter med föreskriftsrätt

Med nuvarande NIS-reglering och med det förslag som utredningen lägger fram kommer ett större antal tillsynsmyndigheter ha föreskriftsrätt.

Föreskriftsrätten omfattar riskhanteringsåtgärder, systematiskt och riskbaserat informationssäkerhetsarbete samt utbildning enligt 3 kap 1–3 §§ i förslaget om lag om cybersäkerhet.

I utredningen på sidan 209 beskrivs att nuvarande tillsynsmyndigheters föreskriftsarbete har brustit i samordning och att det har resulterat i att föreskrifter i olika sektorer innehåller olika begrepp och krav trots att de utgår från samma grund.

Trafikverket är en myndighet som med föreslagen cybersäkerhetslag kommer ingå i flera sektorer och därmed få flera tillsynsmyndigheter som var och en har föreskriftsrätt. Om nuvarande brister i samordning består och föreskrifterna fortsätter skilja sig åt i uttryck och krav kommer Trafikverkets arbete försvåras då verksamheten, även om den i vissa delar går att stycka upp i de olika sektorerna, i grunden bygger på samma tekniska infrastruktur, delvis samma informationssystem, processer och arbetssätt. Olika krav i olika föreskrifter som omfattar samma verksamhet och nätverks- och informationssystem gör att komplexiteten ökar vilket inte bedöms bidra till en högre nivå av cybersäkerhet utan tvärtom riskera att försvåra arbetet.

Ärendenummer
TRV 2024/26730
Motpartens ärendenummer
Fö2024/00496

Dokumentdatum
2024-05-27

Trafikverket gör bedömningen att föreskriftsrätten bör finnas hos en (1) myndighet alternativt ett litet antal myndigheter för att minimera risken för kolliderande föreskrifter.

Ett alternativt är att det införs någon en ”prioriteringsordning” av kraven där sektorsspecifika krav som exempelvis cybersäkerhetskrav inom specifika sektorer som exempelvis transport eller digital infrastruktur har högre prioritet än krav riktade mot ”offentlig förvaltning” som baseras på organisationsform. Det skulle minska oklarheter i vilket krav som gäller i det fall olika krav står i konflikt med varandra.

Krav på utbildning

I 3 kap 3 § i förslaget till lag om cybersäkerhet finns krav på att ledningen ska genomgå utbildning och att anställda ska erbjudas utbildning.

Förslaget är bra då kunskapsnivån behöver öka generellt. Det gäller både ledning och medarbetare. Trafikverket föreslår därför att kravet på obligatorisk utbildning inte bara ska gälla för ledningen utan även för anställda. Kravet på att anställda ska utbildas ska åtminstone gälla för väsentliga verksamhetsutövare.

Trafikverket vill vidare anföra att MSB bör få i uppdrag att ansvara för att utbildningspaket tas fram och erbjuds både offentliga och enskilda verksamhetsutövare i form av grundutbildning som lägger en gemensam bas som håller en hög kvalitet. Det skulle underlätta för verksamhetsutövare som har brist på resurser eller saknar ekonomiska möjligheter.

Tidsfrister

I 3 kap 5–6 §§ förslaget till lag om cybersäkerhet anges att verksamhetsutövare inom en viss tid ska underrätta eller rapportera om betydande incident. Kravet bör kompletteras så det framgår att det bör ske ”utan onödigt dröjsmål” men inom den tid som stadgas för att inte orsaka onödiga förseningar med rapportering.

Förslag:

5 § Verksamhetsutövaren ska som en varning underrätta CSIRT-enheten om betydande incidenter utan onödigt dröjsmål eller senast inom 24 timmar efter det att verksamhetsutövaren fått kännedom om den. Det ska anges om att det finns misstanke om incidenten orsakats uppsåtligt och om incidenten kan ha gränsöverskridande effekter.

6 § Verksamhetsutövaren ska också utan onödigt dröjsmål eller senast inom 72 timmar från tidpunkten från kännedom göra en incidentanmälan till

Ärendenummer
TRV 2024/26730
Motpartens ärendenummer
Fö2024/00496

Dokumentdatum
2024-05-27

CSIRT-enheten om betydande incidenter. Den ska innehålla en inledande bedömning av hur allvarlig den betydande incidenten är, konsekvenserna av den och förekomsten av angreppsindikatorer. Vidare ska tidigare varning enligt 5 § uppdateras.

För verksamhetsutövare som erbjuder betrodda tjänster ska en incidentanmälan göras utan onödigt dröjsmål eller senast inom 24 timmar. CSIRT-enheten får begära ytterligare information av verksamhetsutövaren. Verksamhetsutövaren ska samtidigt även informera kunder som kan antas påverkas av den betydande incidenten. Kunderna ska vid behov informeras om avhjälpande åtgärder. Detsamma gäller betydande cyberhot.

Sanktionsavgiftens storlek

I 5 kap. 13–14 §§ lag om cybersäkerhet stadgas att sanktionsavgiften ska vara lägst 5 000 kronor och att den för väsentliga verksamhetsutövare ska vara högst 10 miljoner euro och för viktiga verksamhetsutövare 7 miljoner euro. I 15 § framgår att sanktionsavgiften för offentliga verksamhetsutövare ska bestämmas till lägst 5 000 kronor och som högst 10 miljoner kronor.

Olika valutor anges. Valutan bör anges i svenska kronor.

Begränsningen i högsta beloppet för offentliga verksamhetsutövare i § 15 bör vidare kunna framgå redan i § 13 genom att lägga till texten ”sanktionsavgiften för offentliga verksamhetsutövare ska dock bestämmas till högst 10 000 000 kronor”. Detta skapar en ökad tydlighet då en offentlig verksamhetsutövare är en väsentlig verksamhetsutövare enligt 2 kap 1 § cybersäkerhetslagen. § 15 kan då också utgå.

Förslag:

13 § Sanktionsavgiften ska för väsentliga verksamhetsutövare bestämmas till lägst 5 000 kr och högst till det högsta av:

1. Två procent av den väsentliga verksamhetsutövarens totala globala årsomsättning närmast föregående räkenskapsår, eller
2. 10 000 000 euro.

Sanktionsavgiften för offentliga verksamhetsutövare ska dock bestämmas till högst 10 000 000 kronor.

Ärendenummer
TRV 2024/26730
Motpartens ärendenummer
Fö2024/00496

Dokumentdatum
2024-05-27

Register över väsentliga och viktiga verksamhetsutövare

Ett flertal myndigheter som omfattas av den nya cybersäkerhetslagen kommer ha ett flertal tillsynsmyndigheter. Angående anmälningsskyldigheten enligt 14 § i förslaget till cybersäkerhetsförordning kommer därmed samma myndighet att behöva anmäla sig till ett flertal tillsynsmyndigheter. Det är förvisso ingen betungande uppgift men skapar ändå en onödig administration som skulle kunna undvikas om en (1) myndighet fick ansvar för ett gemensamt register som respektive tillsynsmyndighet hade åtkomst till.

Trafikverket föreslår därför att § 14 i förslaget till cybersäkerhetsförordning ändras så att det register som ska upprättas av respektive tillsynsmyndighet istället ankommer på en myndighet att ansvara för.

Övrigt

Trafikverket tillstyrker användningen av begreppet ”riskhanteringsåtgärd” som tydligt pekar på kopplingen mellan åtgärden och de analyser som ligger till grund för bedömningen om hur skyddet ska utformas.

Föredragande, samråd och sakgranskning

Beslut i detta ärende har fattats av generaldirektör Roberto Maiorana. Föredragande har varit senior säkerhetsstrateg vid central funktion Säkerhet Johan Reuterhäll. Samråd har skett med senior säkerhetsstrateg Bengt Johansson vid central funktion Säkerhet, verksjurist Martin Carlsson vid central funktion Juridik och planprovning, säkerhetsstrateg Annika Norberg vid verksamhetsområde IKT, säkerhetsspecialisterna Leif Jonsson och Alexander Höglund vid verksamhetsområde UH. I den slutliga handläggningen har säkerhetsdirektör Mattias Dejke samt avdelningscheferna Johanna Hedberg och Fredrik Croona vid central funktion Säkerhet deltagit.

Roberto Maiorana

Generaldirektör

Ärendenummer
TRV 2024/26730
Motpartens ärendenummer
Fö2024/00496

Dokumentdatum
2024-05-27

Kontakt:

Johan Reuterhäll
Senior säkerhetsstrateg

Johan.reuterhall@trafikverket.se
Direkt: 010-123 52 09

Trafikverket
Neptunigatan 52
211 18 MALMÖ
Telefon: 0771-921 921
trafikverket.se

Dokumentegenskaper, Ärendenummer TRV 2024/26730, Motpartens ärendenummer Fö2024/00496, Dokumentdatum 2024-05-27, Dokumenttyp BREV. Konfidentialitetsnivå.1 Ej känslig